

# Albert de Quintana i Combis. 1834-1907

Anna Mir

En la conjuntura històrica que li tocà viure, Albert de Quintana i Combis va ser una de les personalitats més actives del renaixement polític i literari català, per les seves propostes liberals i llatínistes.

Albert de Quintana obtingué l'agost de 1847 el títol de Batxiller a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona. De Quintana ben aviat també va entrar en el món de la política. Així, el 1872 fou nomenat governador d'Osca i més endavant diputat al Congrés de Diputats i senador per Girona. Albert de Quintana fou uns dels molts catalans que va viure durant una època de la seva vida a les Amèriques, concretament a Cuba. El 31 de gener de 1888 fou nomenat pel rei secretari del Govern General de l'illa i

més endavant fou escollit pel govern d'Alfons XII Intendent General d'Hisenda a l'illa.

El *Cantor del Ter*, com es coneix ell mateix fou un il·lustrat de la Catalunya moderna: introduí notables reformes en l'explotació agrícola del país i va fer que la indústria surotapera aconseguís grans progressos a Girona. Com a diputat a Corts per Torroella de Montgrí, no oblidà introduir el ramí.

A més, va pertànyer a la generació que restaurà els Jocs Florals. Entre les composicions premiades destaquem *Cançó del compte d'Urgell*, amb una dedicatòria ben explícita als felibres i una mica més avall, diu: "germans: cregam y esperem! Déu vos torne Provensa!".

Les Festes Llatines -esplendor del felibritge- van tenir lloc a Montpeller del 22 al 29 de maig de 1878. Albert de Quintana se sentia implicat a treballar per un destí comú: la pervivència de les antigues nacionalitats i a cantar els pobles minoritaris.



## Al Ter

Riu, que rodantne vas tas claras onas,  
esfaltadas de blau ab puntas d'or,  
y que de arena al mar un llit lin' dónas  
brillant com la senyal del trovador;

Riu, que en ton pit retratas ab dulsura  
dels arbres de tas voras la verdor,  
y que passant, al véurer sa hermosura,  
besantlas vas de amor ple y de dolsor;

Riu, que cahient en espumant cascada  
de tas reclosas, vas marchantne suau,  
oferint als peixets fresca morada,  
per sos fills entre herbeta rich palau;

Riu, que ab cinta de plata la montanya  
voltas, que vell corona lo Montgrí,  
y que en sa falda ostenta la cabanya  
en que la llum primera jo vegí;

La cabanya en que l'arpa puntajaba  
cuant anaba per tu, joh mare! plorant,  
y en la que en llemosí á Dèu pregaba  
per eixa mare, que estimaba tant,

la cabanya en que plena de amargura  
lo trovador sa queixa envia al cel,  
buscant jay! en sas trovas la dolsura,  
que li negara l' mòn, ple tot de fel.

Riu, en fi, que mon cor més que altre estima,  
ou al trist que á cantar prop de tu ve;  
estenme la catifa de herba prima,  
que vas llepant, que enamorat me tè.

Si tan dolça fos ma veu  
com desitja lo mon cor,  
si com raja de una deu

l'aigua, aixís lo trovador  
pogués dirne lo que sent,  
y ab versos prenyats de amor,  
portats en alas de vent,  
esplicar cuanta dolsor  
murmuran tas onas, Ter,  
de la patria mia goig;  
sentint lo mèu verdader,  
tinguerem lo mòn per boig:  
que ningú compèndrer pot,  
més que l's fills del Ampurdá,  
lo que vals, puig ets lo dot  
que sas galas brillar fá.

Cuan la lluna hermosa y pura  
passejantse vá pel' cel,  
embolicant sa hermosura  
de blanchs núvols ab un vel:  
rodejada de estrelletas  
que de enveja van plorant,  
y que tristas las pobretas  
fugen, los espays brodant;  
quant eixa reina s' destria  
buscant transparent mirall,  
y un raig de la llum envia,  
que se atura en ton cristall;  
y lliscantne de ell per sobre,  
en la riba s' vá á estrellar,  
alegrant lo cor del pobre,  
que li envia dòls cantar:  
digas riu, ¿entre tos abres,  
no vals més que rich palau,  
que ab sa plata y or y marbres  
ve un jorn en que també cau?  
¿No vals més que eixa riquesa  
que enlluerna en las ciutats,  
escarnintne la pobresa  
que mor sota humils taulats?...  
¡Oh, sí, riu! ab tas resclosas,

ab tos arbres y verdor,  
ab ton llit en que reposas,  
espurnat de puntas d'or,  
ets del cor rica penyora;  
y, al mirarte tan gentil,  
lo trovador, riu, t'adora  
com l'alarb volgué al Genil.

Plaume sentir la tendra melodia,  
que en las nits tan serenas del estíu,  
la ninfa que t'habita, amant envia  
al rossinyol que dorm dintre són niu.

Plaume sentir sa veu tan suau y pura  
com de la mar la brisa matinal,  
sa veu plena de amor y de dulsura  
com es dòls lo carinyo maternal.

Sentir ple l' cor de dol y amarga pena,  
sentir l'armónich so de són cantar;  
unir ma veu al cant de eixa sirena  
y las cordas de l'arpa puntejar.

Ferirlas, sí, y en llengua llemosina  
dirli cuánt, cuánt me bull lo pensament,  
y sempre ab eixa llengua tan divina  
mentre ¡oh riu!, tu t' desllisas mansament.

Ou ma veu, y ab mí, Ter, plora  
cuant mon cor vulla plorar,  
ríu també quant ma senyora  
á sentí m' vinga cantar:  
Cantaréli tas resclosas  
y tos arbres y verdor,  
y l'arena en que reposas  
plena de anticuelas d'or,  
que ets del cor rica penyora,  
y, al mirarte tan gentil,  
lo poeta, ¡oh riu! t'adora  
com lo alarb volgré al Genil.